

Περὶ τῶν νόμων τῆς κινήσεως.

§. 13. Ὁ σοφὸς Δημιουργὸς ἐπέθετο (διώρισεν) εἰς τὰ σώματα νόμους, κατὰ τοὺς ὁποίους διΐ-
 θυώνονται εἰς τὰς κινήσεις των. ὁ γινώσκων αὐ-
 τὰς ἐξηγεῖ διάφορα φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ὁ δει-
 σιδαίμων τὰ ἀπονέμει ἢ τοι εἰς μίαν θαυμασίαν
 δυνάμιν τῆ Θεῶ, ἢ καὶ εἰς τὰς ἐνεργείας τῆ Σα-
 τανᾶ. Διὰ τοῦτο περισσότερον πρέπει νὰ ἀγωνι-
 θῶμεν διὰ νὰ καταλάβωμεν μερικὰς ἀπὸ τῆς
 τῆς νόμους τῆς κινήσεως.

§. 14. Καθεὶς ἰξάρει ἐκ τῆς πείρας, ὅτι
 ὅλα τὰ σώματα ἔχον δυνάμιν τινα, δι' ἧς ἀν-
 θίστανται, ἢ ἀντενεργῶσιν εἰς τὴν κίνησιν. διό-
 τι ὁσάκις θέλωμεν νὰ κινήσωμεν τὰ ἠρεμῶντα
 σώματα, ποσάκις δειλίσκομεν ἀνθίστασιν καὶ ἀν-
 τεπέργειαν ἐκ μέρους αὐτῶ. αὐτὸ π. χ. θελήσω-
 μεν νὰ μετακινήσωμεν ξύλον, ἢ πέτραν, παρα-
 τηρῶμεν πάντοτε ἀνθίστασιν, καὶ πρέπει νὰ με-
 ταχειρῶμεν δυνάμιν, διὰ νὰ ὑπερητήσωμεν
 ἐκείνου. Ἐπειδὴ οὖν ἀργὸς ἀνθρώπος, ὁ, που
 δεῦν ἀγαπᾷ νὰ ἐργάζεται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
 ἀνθίσταται εἰς ὅλας τὰς συμβελάς. Διὰ τοῦτο ὠ-
 νόμασαν καὶ τὴν δυνάμιν, δι' ἧς τὸ σῶμα ἀν-
 θίσταται εἰς τὴν κίνησιν δυνάμιν, ἀδρά-
 ρειαν. ἡ πείρα μᾶς διδάσκει, ὅτι τῆς τοιαύ-
 τῆς δυνάμεως δεῦν μετέχον ἐπίσης ὅλα τὰ σώ-
 ματα. διότι ἡ μολυβδὴ σφαῖρα ἀνθίσταται εἰς
 τὴν χεῖρά μας, ὅταν θέλωμεν νὰ τὴν ἀπωθή-
 σωμεν, πολὺ περισσότερον, παρά ἡ ξυλίνη,
 ὅ, πρὸς ἔχει τὸν αὐτὸν ὄγκον καὶ μέγεθος μὲ ἐκεί-
 νου.

ἔλκω. λοιπὸν ἐδῶ δεῦν πρέπει νὰ ἀποβλέπωμεν
 εἰς τὸ μέγεθος τῆς σώματος, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς
 τὴν ὕλην τε. ἢ δὲ ὕλη δηλοῖ ἕκαστον μό-
 ριον, ἐξ ὧν συνίσταται τὸ σῶμα. ὅταν
 λοιπὸν λέγωμεν, ἢ ἀνδισαμική δύναμις τῆς σώ-
 ματος προέρχεται ἀπὸ τῆς ὕλης τε, μετὰ τὸ
 κυρίως νοεῖμεν, ὅτι ἢ ἀνδισαμική δύναμις κεῖ-
 ται ἐν ἕκαστοῖς μορίοις, ἐξ ὧν τὰ σώματα σύ-
 γκενται. κάθε σῶμα λοιπὸν ἀνδίσταται εἰς τὴν
 κίνησιν, δυνάμει τῆς ὕλης τε, καὶ περισσότερον,
 ἢ ὀλιγώτερον, κατὰ τὴν περισσότεραν, ἢ ὀλι-
 γώτερον ὕλην, ἣν περιέχει. κατὰ τῆτον τὸν
 τρόπον μία σφαιρα τῆς πυροπληθόλων ὀργάνων
 20 λίθων ἀνδίσταται εἰς τὴν χεῖρά μιν, μετὰ τὴν
 ὁποῖαν θέλω νὰ τὴν ἀπωθήσω, ἢ ρίψω εἰς
 τὰ ἔμποροθεν, διπλασίως, ἢ μία 10 λι-
 θῶν, καὶ τετραπλασίως, ἢ μία ἄλλη πέντε
 λίθων.

§. 15. Ἐκ τῆς γνώσεως τὸν πρῶτον νόμον
 τῆς κινήσεως, ἕως ἐκφραζόμενον. κάθε σῶ-
 μα ἢ ἡρεμῆν ἐπιμένει εἰς τὴν ἰδίαν
 κατάστασιν τῆς ἡρεμείας, ἀν δὲν κατα-
 ναγκαθῆ νὰ ἀλλάξῃ τῆς κατάστασιν
 τε, ἀπὸ ἄλλης δυνάμει ἐκτὸς αὐτῆς
 κειμένην. διότι ἕνεκα τῆς ἀδραμείας κάθε σῶ-
 μα ἀνδίσταται εἰς τὴν κίνησιν, ἐξ ἣς ἔπεται
 ἀναντιρρήτως, ὅτι δεῦν ἢ ἡμπορεῖ νὰ κινήθῃ, πρὸ
 τῆς νὰ ἀρθῆ ἢ ἀνδίστασίν τε. λοιπὸν ἀναγκαίως
 πρέπει νὰ ἡρεμῆν τὸσον καιρὸν, ἕως νὰ ὑπερβῆ
 καὶ ὑπερνικήσῃ μία ἄλλη δύναμις τὴν ἀνδίστα-
 σίν τε, καὶ νὰ πρῶξῃ. ἕνεκα τῆς τῆς κινήσιν τε.
 λοιπὸν ἕνας λίθος ἢ ἡρεμῆν ἕπι πᾶσιν, ἕως νὰ
 ἐκτυπωθῆ ἀπὸ μίαν ἕξωτερικὴν δύναμιν ἢ κί-
 νησιν εἰς αὐτόν. καὶ ὅσῳ μεγαλιτέρα εἶται ἢ ἀν-
 δί-

θίξασιν, τῶσφ μεγαλητέρα πρέπει νὰ ᾖναι καὶ ἡ δύναμις, ἢ ὀπιτηδεία εἰς τὸ νὰ τὸν κινήσῃ.

§. 16. Ὁ δεύτερος νόμος τῆς κινήσεως ἔχει ἔτις. ὅταν τὸ σῶμα κινεῖται, ἐπιμένει εἰς τὴν κατάστασιν τῆς κινήσεως, μετὴν τὴν ἰδίαν ταχυτῆτα, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν διορισμόν, ἢ διεύθυνσιν ἐπί τοσούτον, ἕως νὰ ἐνεργήσῃ εἰς αὐτὸ ἄλλη δύναμις, ἢ τις τὸ ἀναγκάζει νὰ ἠρεμήσῃ, ἢ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ταχυτῆτά τε, καὶ διεύθυνσιν. καὶ ἀληθῶς μὲν ἡμεῖς δεὺν διυλάμεθα νὰ φέρωμεν ἐν σῶμα εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὥστε νὰ μὴ δεισκή παντελῶς κανεὶα κώλυμα εἰς τὴν κίνησίν τε. ἰξόρομεν ὅμως ὑπὸ τὴν πείραν, ὅτι ὅσφ μικροτέρα εἶναι ἡ ἀνθίξασις ἄλλων σωμάτων, τῶσφ χρονιώτερον ἔαρκεῖ ἡ κίνησις ἐνὸς σώματος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. νοεῖ μοι μέγα ὕδωρ, παγωμῆρον τὸν χειμῶνα, τῶσφ ὁ πάγος εἶναι παντῶσ ὀλιωπρός. ὑπόθεσαι ἤδη, ὅτι εἷας ρίπτει εἰς τὰ ἔμπροσθεν (προβάλλει) μετὴν τὴν χεῖρα μίαν ξυλίω σφῆραν ἐπαύω εἰς τὸν τὸν ὀλιωπρὸν πάγον· αὐτὴ ἔχει βέβαια πολλὰ βραδέως· ἀλλ' ἡ τοιαύτη κίνησις διήρκει πάντοτε, αὐτὴ ἡ τριβὴ τῆς σφῆρας εἰς τὸν πάγον, καὶ ἡ ἀνθίξασις τῶσ ἀέρος δεὺν ἀτόνευ τὴν κίνησίν τῆς, καὶ δεὺν τὴν ἰσάγκαζον νὰ ἠρεμήσῃ τέλος πάντων. ἐν τοσούτῳ ὑπὸ τῆτο τὸ πείραγμα γνωρίζομεν ἐναργῶς, ὅτι ἡ κίνησις ἐνὸς σώματος τῶσφ χρονιώτερον ἔαρκεῖ, ὅσφ ὀλιωπτερα κώλυματα σωμαπαντῶσ, καὶ ὅτι ποτὴ δεὺν ἔπαυεν ὑπὸ τῶσ νὰ κινήται, αὐτὴ δεὺν ἔαρκετε νὰ ὑπερικήσῃ παντελῶς καμμίαν ἐξωπεικὴν ἀνθίξασιν.

§. 17. Ο'

§. 17. Ο ἕξτος νόμος τῆς κινήσεως ἐκφράζεται κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον, ἡ κίνησις εἶναι πάντοτε ἀνάλογος μετὰ τὴν κινήτικὴν δύναμιν, ὅ, πρ ἐντυπᾶται εἰς τὰ σώματα ὅποιος δυσκόλως καταλαμβάνει τῆτο, αἰς δώση προσοχλῶ εἰς τὴν ἐξῆς ἀνάπτυξιν. ὅταν γὰρ κίνησις διπλασίῳν κατὰ τὴν ταχυτῆτα μιᾶς ἄλλης, ἀναγκαιῶς πάρῃσι καὶ τὸ αἷτιον τῆτο· τὸ αἷτιον ὅμως βέβαια δεῦ κείται εἰς τίποτε ἄλλο, ὡσαῦτ εἰς τὴν δύναμιν ὅ, πρ ἐνεργεῖ εἰς τὸ σῶμα, ἢ ὅ, πρ κινεῖ τὸ σῶμα. αὐ λοιπὸν ἡ κίνησις ἐνὸς σώματος ὑπερέχη κατὰ τὸ διπλασίον τὴν κίνησίν τε εἰς ἄλλον καιρὸν, ἀναγκαιῶς καὶ ἡ δύναμις, ὅ, πρ τὸ κινεῖ, ὑπερβαίνει κατὰ τὸ διπλασίον τὴν δύναμιν, ὅ, πρ τὸ ἐκίνησεν ἄλλη φορά· ὡσαῦτ δείγματος χάριν ἐπὶ μιᾶς σφαῖρας, ὅ, πρ ρίπτεται εἰς ὁποιανῶν διόδωσιν, ἡ δύναμις, ὅ, πρ τὴν κινεῖ, εἶναι ἡ χεῖρ, ἢ ἄλλη κάμμία· αὐ ἡ σφαῖρα πρέπει νὰ κινήθῃ 100 βήματα μακρὰν, πρέπει νὰ μεταχειριθῇ τινὰς διπλασίαν δύναμιν, ὡσαῦτ αὐ πρέπει νὰ κινήθῃ μόνον 50 βήματα· τὸ ὡσαῦτ δειγμα τῆτο σαφῶς αἰετ, καὶ βεβαιώνει λοιπὸν τὸν ρηθὸν νόμον.

Ἡ κίνησις γίνεται πάντοτε κατὰ διωρισμῶν διόδωσιν, ἢ κατ' ἐξῆς γραμμῶν. ὅθεν κάθε σῶμα δεῦ ἢμπορεῖ ἄλλῶς νὰ κινήθῃ ἐκείσε, ὅ, πρ ἡ δύναμις τὸ διορίζει, ὡσαῦτ κατ' ἐξῆς γραμμῶν. ὅταν ὅμως τὸ σῶμα μεταβάλη τὴν διόδωσίν τε, καὶ πρὸς τῆτω πρὸς γράφην καὶ γραμμῶν καμπύλων, πρέπει τότε νὰ ὠθηταὶ ἀπὸ πρὸς πρὸς δυνάμεις. καμπύλῳ δὲ γραμμῶν πρὸς γράφει τότε, ὅτε πάρῃσι δύναμις, δι' ἧς ἔλκεται πάντοτε ὀπίσω ἀπὸ τὴν ἐξῆς γραμμῶν

μιόν κίνησιν. ὅταν εἴη παιδίον, π. χ. δέσῃ μίαν σφαῖραν ὑπὸ εἰς νῆμα, καὶ περιστρέφῃ πάντοτε τὴν χεῖρά τε, εἰς τὴν ὁποίαν βασάζει τὸ νῆμα, ἢ χεῖρ σύρει πάντοτε ὀπίσω τὴν σφαῖραν ὑπὸ τὴν εὐθύγραμμον κίνησιν, καὶ τὴν ἀναγκάζει εἶτω εὐὰ μεταβάλλῃ τὴν διεύθυνσίν της εἰς κάθε τι σιγμῶ. Ἐὰ τῆτο ἀναγκαίως περιγράφει καμπύλῳ γραμμῶ.

Τοιαῖτοι νομοὶ κινήσεως δίδονται ἀκόμη περισσότεροι, ὅμως χάριν τῆς ἀγνωστῶν μας, ὅ, πρὸς δὲ τῆς καταλαμβαίνον εὐκόλα, τῆς παραξέχω μέσιω πῶ, καὶ κάμνω τῶρα χῆσιν τῆς ὀλίγων, ὅ, πρὸς εἰπομῶ, εἰς παύσιν της δεισιδαιμονίας.

§. 18. Μεταξὺ τῆς δεισιδαιμόνων μαρολογιῶν εἶναι μία τῆς ἀτοπωτάτων ἢ δὴθης τέχνη τοῦ εὐὰ ἐξορκίζωσιν, ἢ εὐὰ δεσμῶσιν εἴνα ἀνθρώπων εἰς σημεῖων καὶ ἐκφωνήσεων μερικῶν λόγων τοιωτοῦ ὅπως, ὥστε εὐὰ μὴ φύγῃ ὑπὸ εἴνα τόπον, ἀλλὰ εὐὰ ἀναγκάζεται εὐὰ μὴ ἀκίνητος εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον τόπον. μετῆτον τὸν ἔοπον διιχυρίζονται, ὅτι δεσμῶν κλέπτιας, ὥστε εὐὰ μὴ σαλεύονται ὑπὸ τὸν τόπον των πῶ, ὥστε εὐὰ μὴ ἀφίπτωνται. ἀγρια ζῶα, ὥστε εὐὰ μὴ φύγῃ. καὶ σωλῶας πυροπηλεβόλης (τρεφέκια), ὥστε εὐὰ μὴ ποροβάλλωσι (ρίπτωσι) τὴν εἴνα αὐτοῖς σφαῖραν. ἀλλὰ αὐτῶ, ὅ, πρὸς λέγῃν οἱ πῶστοι, ἐναντιῶνται παντάπασιν εἰς τὰς κινητικὰς δυνάμεις τῆς σωμάτων. ὅταν ὁ κλέπτιας ἐναχολῆται εἰς τὴν φύγῃ, καὶ καθῶς λέγῃν, ἔξαφνα μὴ ἀκίνητος, ἀκων, τότε πρέπει εὐὰ ἐνεργήσῃ ἀναγκαίως ἄλλη δύναμις εἰς αὐτὸν, ὅ, πρὸς τὸν ἀναγκάζει εἰς ἡρεμίαν· αὐτῶ πρέπει εὐὰ κάμῃ ἀνεργῆτα ὅλα τὰ μέλη τῆς σώματός του, ὅ, πρὸς ἀπαιτῶνται εἰς κινήσιν τε, ὅ, ὅτι, πρέπει

νά τὰ κάμη παντάπασι ἀδελυμύθια, καὶ πάλιν νὰ τὰ ἐλεύθερώσῃ ἀπὸ τὴν τοιαύτην παράλυσιν, εὐθύς ὡς ὁ κλέπτης συλληφθῆ. πόσον γελοιῶδες ὅμως εἶναι τὸ νὰ σοχάζεται τις, ὅτι ἡ ἀφνειοσύνη ἀδύναμις τῶν μελῶν τῆς ἀνθρώπινου σώματος δυνάται νὰ ἀποτελεσθῆ μετὰ ψιλὰ σημεῖα, καὶ μετὰ ψιθυρισμὸν μερικῶν λέξεων! τὸ αὐτὸ ἀδυνατεῖ πάντως. διότι ἀλλέως ἔπρεπε νὰ ἀναριθμῶσιν οἱ νόμοι τῆς κινήσεως, ὅ, πᾶς ὁ Θεὸς διώρισεν εἰς τὰ σώματα.

Ἐκεῖνοι, ὅ, πᾶς καυχῶνται διὰ τοιαύτας τέχνας, ἀπεδάξουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ πλατύνουν τὰς ἀπλῆς, διηγήμενοι εἰς αὐτὰς διαφορὰς θαυμασίας διηγήσεις, πῶς ἐξώρκισαν, καὶ ἐδέσμευσαν τὸν, ἢ ἐκείνον τὸν κλέπτην· μερικοὶ τίμιοι ἀνθρώποι ὁμολογῶν, ὅτι αἱ τοιαύται τέχναι, ὅ, πᾶς οἱ ἀνθρώποι ἀναφέρουσιν εἰς αὐτὰς, δὲν ὑπάρχουσιν. ὡς τὸσον μεταχειρίζονται διαφορὰ μέσα εἰς τὸ νὰ διατρέψουν τὴν μεγάλην δόξαν, ὅ, πᾶς οἱ ἀπλοῖ θάλπουν δι' αὐτὰς, τὸ ὁποῖον ἐπίστευσι ὡφελεῖ τὰς ἀνθρώπους ὡς πρὸς τὰς κλέπτιας. ἐγὼ ὁ ἴδιος ἰξούρω ἐν ἀδύναμιμα περὶ τῆς, ἀξίον διηγήσεως. Ἀπὸ τὸν κῆπον ἐνὸς πολίτου μιᾶς πόλεως, κείμενον ἐμπροσθεν τῆς πύλης τῆς πόλεως, ἐκλέπτοντο συχνάκις ὄπῳραι, καὶ ἄλλα· ὅθεν αὐτὸς ὑπάγει εἰς τὸν δήμιον τῆς πόλεως, ὁ ὁποῖος ἐνομίζετο ὡς μέγας ἐξορκιστὴς, καὶ τὸν ἀδελυμύθια νὰ δεσμεύσῃ εἰς τὸν κῆπον τὸν κλέπτην διὰ φρικτὸν ἀδύναμιμα ὅλων τῶν ἄλλων. ὁ δήμιος, ὡς καλὸς καὶ ὑπεικῆς, ἀκῆσι τὴν αἴτησιν τῆς πολίτου ἡσύχως, καὶ τῆς ἀποκρίνεται μειδιῶν. νομίζων σε πάντοτε ὡς φρόνιμον ἀνδρα θαυμάζω τώρα πολλὰ, ὅτι ἔβρεις δόξαν περὶ ἐμῆ, πῶς δυνάμαι νὰ ἐκτελέσω

σω ὑπὲρ ἀνθρώπων πράγματα. σὺ εἶσαι φίλος με παλαιός, καὶ ἐγὼ πάντοτε σὲ τιμῶ. ὅθεν δεῖ τὸ μαῖλλον πρέπει νὰ σὲ ἐλευθερώσω ὑπὸ τῆς σφαλερᾶς δόξασα. πείσομαι μοι, ὅτι ὅλη ἡ πείρημος τέχνη τῷ ἔξορκίζειν καὶ δεσμεῖν εἶναι ἀποπρωταίτη. εἶπέ μοι, πόθεν ἐκινήθης νὰ φαντασθῆς τοιαῦτον τι; ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ ἀλλοδαπῆ ἀνθρώπος, ὡς σὺ. καὶ παθῶς σὺ ἀδυνατεῖς ἀπὸ μακρᾶν νὰ βιάσῃς ἕξαφνα ἀνθρώπον νὰ σταθῇ, ἢ πῶ καὶ ἐγὼ, καὶ οἱ ἄλλοι ὅλοι. ἀλλὰ μεταχειρίζονται ἐπίστε μέσα, ὅπως γίνονται εἰς τὰς κλέπτας ἀδράδειγμα ἀποφρεπτικόν, καὶ τοιαῦτον μέσον θέλω νὰ σοὶ προβάλω καὶ ἐγὼ τώρα. ἐδῶ εἰς τῆς πολιτείας ὑπάρχουσι πολλοὶ πτωχοὶ καὶ κάλεσον εἴα ὑπὸ αὐτῆς, χάρισαί τῳ τίποτε, καὶ σπένδασαι νὰ τὸν καταπέισης, δεῖ νὰ ἀναβῇ τὸ πρῶτον εἰς διωρισμὸν ὥραν εἰς τὸν κῆπόν σου, καὶ νὰ γαστήσῃ εἴα κάλαθον ὑπὸ καρπῆς, καὶ νὰ μείνῃ μετ' αὐτὸν καθήμενος εἰς τὸν φραγμὸν τέσον καιρὸν, ἕως νὰ ἔλθῃς σὺ, καὶ νὰ τῷ δώσῃς τὸ πρότερον μεταξὺ ὑμῶν συμφωνηθῶν σημεῖον τῆς ἀπολύσεώς τε. τῆς ἡμέρας, ὅταν μέλλῃ νὰ γῆ τὸ τοιοῦτον, ὑπάγε εἰς τὸν διωρισμὸν καιρὸν μετ' ἑσέως ἄλλως εἰς τὸν κῆπον, δεῖ νὰ ἰδῆς καθήμενον εἰς τὸν φραγμὸν τὸν ἔξορκιστὴν κλέπτην. ἕτος ἐλθόντα ἐκεῖ πρέπει νὰ σὲ ἀγκαλέσῃ μετ' ἑσέως δακρύων, δεῖ νὰ τὸν ἀπολύσῃς ὑπερον τῷ δίδεις τῆς ἐλευθερίας, δείχνων εἰς αὐτὸν τὸ σημεῖον, ὅπως προσωφώνησας μετ' αὐτόν. ἐν ᾧ λοιπὸν ὁ ἀνθρώπος, κατὰ τὸ σημεῖόν σου, πηδᾷ ὑπὸ τὸν φραγμὸν, καὶ δραμαῖος φύγει, καθεὶς ἔχει νὰ πείσομαι, ὅτι αὐτὸς ἔξορκιστὴν καὶ ἐδέσθῃ προσητέρα. ὁ πολίτης ὑπήκουσεν εἰς τῆς συμβουλῆς τῆς

δη-

δημίας. ὅθεν δὲν ἀμφίβαλλον οἱ αὐθροπιοὶ πε-
 ρισότερον, ὅτι ἔπος δυνάται τῷ ὄντι νὰ δε-
 σμύη. ἐκ τῆς δὲν ἐτόλμισε κἀνύας κλέπτῃς
 εἰς τὸ ἐξῆς νὰ κλέψῃ καρπὸς ἀπὸ τὸν κῆπόν τε.

Οὕτως ἔχει καὶ ὁ ἔξορκισμὸς, καὶ δεσμὸς τῶν
 ἀγρίων ζώων εἰς τὸ δάσος. ἐκεῖνο, ὅ, πῃ διη-
 γνῆται μερικοὶ κυνηγοὶ περὶ τῆς, εἰσὶν εἰς
 εἰς ψιλῶν μεγαλορρήμοσυν, καὶ ὅσοι τὸ πι-
 σούον ἀπεδάζοντες, ἀνήκουν εἰς τὰς ἀνοήτους,
 ἀξίως νὰ καταγελῶνται ἀπὸ ὅλης τῆς φρονίμης.
 δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἄτοπος καὶ ἡ δόξα τῆς ἔξορ-
 κισμῶν τῶν πυροπλεβόλων σωλιῶν, ἵνα νὰ μὴ
 προβάλλωσι τὴν ἐν αὐτοῖς σφαῖραν. ὅταν ἕνας,
 ὅ, πῃ δέσκειται εἰς τὸ δάσος, ἢ εἰς τὸν κἀρι-
 πον, ἀκὴν ἀπὸ μακρὰν τὴν ρίψῃ τῆς πυροπι-
 λεβόλης σωλιῶν, καὶ ὀνομάζων λέξεις τινὰς
 πλέκει δεσμὸν εἰς εἴνα θάμνον, ἢ ἀναξέπη μὲν
 τὸν πόδα εἴνα λίθον, λέγων, ὅτι ὁ τὸν πυρο-
 πλεβόλον σωλιῶν φέρων δὲν ἠμπορεῖ προση-
 ρα νὰ τὸν ρίψῃ πάλιν, ἀπὸ τῆς νὰ ἀνοιχθῇ ὁ
 δεσμὸς ἀφ' ἑαυτῆς, ἢ νὰ λυθῇ ἀπὸ εἴνα ἄλλον,
 καὶ ὁ λίθος πάλιν νὰ ἀναξέπη.

Ἄλλ' αὖ ἡ πυρεῖτις κόνις ἢ ἐν τῇ σκαφίδι τῆς
 πυροπλεβόλης σωλιῶν ἴσως καλῶς ἐξηραμμέ-
 νη, καὶ ἢ ὀπή (εἰς τὴν ὁποίαν βάνεται τὸ πῦρ)
 ἀνοικτῇ, καὶ ἐλαθέρῃ, καὶ δυνάμει τῆς κοχλίου
 συνημνῆς μὲν τὸν πυροπλεβόλον σωλιῶν κα-
 λὸς πυρεῖτις λίθος, χρησιμῶν εἰς αὐτὸ (τὸ
 τεφέκι), καὶ ἔπωθιμῶν, ὥστε οἱ σπιρῆρες πί-
 πταν ἀνηκόντως ἐπάνω εἰς τὴν σκαφίδα, τότε ὁ
 πυροπλεβόλος σωλιῶν βέβαια ρίπτει τὴν ἐν
 αὐτῇ σφαῖραν, καὶ αὖ πλεχθῶσι μυεῖοι δεσμοί,
 καὶ πολλοὶ λίθοι ἀναξέπωσι, καὶ ὅλοι οἱ μάγοι
 θελήσωσι νὰ τὸν ἔξορκίσωσι.

Ε'ν-

Ἐντεῦθα ἀνῆκει ἀκόμη καὶ ἡ ἀνοησία μερικῶν, ὅ,πρ καυχῶνται, ὅτι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δύναται νὰ δεσμώωσιν ἑαυτοὺς, καὶ ὅτι εἰς ταύτην τὴν κατάστασιν μήτε ξίφος τὸ βλάπτει, μήτε βολὴ πυροπιλοβόλου ὄργάνου τὸ παραλυμαίνεται.

Δίδονται ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι καὶ κηρύττουν τὸ ὡς φυσικῶν τέχνων, καὶ δεῖ τὰ ἀναφέρεσιν εἰς μαρτυρίαν δορκάδας, ἐλάφους, καὶ ἄλλα μερικά ζῶα, τὰ ὅποια ὅταν ἔωγαν ὑπὸ μερικῶν χόρτων καὶ καρπῶν, δεσμῶνται δύο ἕως ἑξῆς ἡμέρας, καὶ μὴδὲν ἀπαραλύμαται ὑπὸ καθεβολῆ ὄργάνου πυροπιλοβόλου. ὑπὸ ταύτῃ τὴν μωρίᾳ ἐγρηθήθη καὶ μία ἄλλη. ὅτι δηλαδὴ ἐκεῖνος, ὅ,πρ φέρει μολυβδίνην σφαῖραν, εἰσέρθει εἰς δορκάδα, δεῖ πληγώνεται ὑπὸ τῆς πυροβόλου ὄργανου. ἀλλ' αἱ περίφημοι σφαῖραι τῆς δορκάδος δεῖ εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά σφαῖραι ξίχιναι, ὅ,πρ ἐνίοτε εἰσέρχονται εἰς τὸν σόμαχον τῆς δορκάδος. αὐταὶ συνηθίζουσι νὰ ἔωγαν χόρτον τι, ὅ,πρ ὀνομάζεται τὸ τῶν δορκάδων χόρτον, καὶ τὴν ρίζαν τῆς, τὸ ὅποιον βρῶμα ὅμως πολλὰ δύσκολα τὸ χωνεύουσι. ἐπειδὴ λοιπὸν αἱ δορκάδες ἀγαπῶσι καὶ νὰ γλείφωσιν ἀλλήλας, δεῖ τὰτο δυνάτωτα ἐρχονται τείχεσ εἰς τὸν σόμαχόν των. ἐν ᾧ λοιπὸν αὐταὶ αἱ ξίχες ἐνώνονται εἰς αὐτὸν τὸν σόμαχον μετὰ τὴν ἀχώνδρον ρίζαν τῆς χόρτου τῆς δορκάδος, ἐντεῦθεν γίνονται εἰς αὐτὸν ἐνίοτε μικραὶ σκληραὶ σφαῖραι, ὀνομαζόμεναι σφαῖραι δορκάδων. ἀλλὰ πόσον γελοιωδῶς ἀπονέμεται εἰς τοιαύτῃ σφαῖραν δυνάμις, ὅ,πρ καταστίνει ἀδυνάτων καθε λύμῃ, ὅταν τὴν περιφέρηται! ἂν σοχαδῶμεν, τί ἀπαιτεῖται εἰς τὸ

να ᾄρη τὸσον σερεὸν τὸ σῶμα τῷ ζῶντι, ὅπου
 σκωιάται ὑπὸ τόσα ῥάστα μέρη, ὥστε να μὴ
 διώηται καμμία σφαῖρα να ἁπεράση, κατα-
 λαμβάνομεν εὐκολα, ὅτι ἀδιωάτως ἡ βρωσίς
 χόρτη, ἢ ἡ περιφερομένη σφαῖρα ἡμπορεῖ να
 παράξη τέτοιον ἀποτέλεσμα· ὁ ὅτι ἂν τῆτο ἦτον
 δυνατὸν, ἔπρεπε τὸ σῶμα τῷ ἀνθρώπῳ να γέ-
 νη σκληρὸν, ὡς ὁ χάλυψ, καὶ ὁ λίθος. καὶ ἂν
 εἰλάμβανε τοιαύτῳ σερεότητι, ἔπρεπε να ἀπο-
 θάνη· διότι εἰς τῷ ζῶντι τῷ ἀνθρώπῳ ἀπαι-
 τεῖται ἀναγκαίως ἡ κυκλοφορία τῷ αἵματος· ἐ-
 κείνοι, ἁτὰ τῷς ὁποῖας διηγῶνται, ὅτι τὸ ἐδοκί-
 μασαν εἰς ἑαυτῷς, καὶ ὅτι δὲν εἰβλάβησαν ὑπὸ
 τῷ μολυβδίνῳ σφαῖραν, ὅπως ἐρρίφθη ἁτὰ τῷ
 πυροπλεβόλῳ ὄργανῳ ὑπὸ ἄλλῳς ἐπαύωτων, ἢ
 πάπισαν τῷς θεατῷς μετὰ φιλιῷ τέχνῳ. π. χ.
 κατασκευάζονται σφαῖραι ὑπὸ λεπτῷ ὕελον,
 καὶ πληρῶνται ὑδραργύρῳ. αὐταὶ ἔχουσι τὸ αὐτὸ
 εἶδος καὶ τὸ βάρος τῷ ἐκ μολίβδου σφαιρῶν, καὶ
 δὲν ἁκρεῖνοντα ὑπὸ αὐτῷς. ὅταν λοιπὸν εἰσ-
 βάλληται τοιαύτη σφαῖρα εἰς τὸ πυροβόλον ὄρ-
 γανον, ἐν τῷ εἰσβάλλεσθαι κατατείβεται ὑπὸ
 τῷ σιδερῶν ῥαβδίῳ (σαγίτταν), καὶ ἐπομνύως
 δὲν ἐνεργεῖ παντελῶς. Μερικοὶ γόντες μεταχει-
 ρίζονται ἁτὰ τῷτο πυροπλεβόλον σωλιῶα βρα-
 χύτερον (πισόλαι), εἰς τὸν ὁποῖον ἐμπήγν-
 σιν ἀκόμη εἷα σωλιῶα (λαμνὶ) ὑπὸ λεπτὸν
 μέταλλον. τὸν κύριον σωλιῶα τὸν γεμίζουσι,
 ἀπὸ τῷ να βάλαν εἰς ἀρῶξιν τὸ τεχνέργηματων,
 ὡς ὅπῃ τὸ πλεῖστον ὑπὸ φιλιῷ κόνιν, καὶ τότε
 ἐμπήγνσιν μέσα εἰς αὐτὸν τὸν (κύριον σωλιῶα)
 τὸν λεπτὸν σωλιῶα. εἶτα προσάζουσι εἰς εἷα ὑπὸ
 τῷς θεατῷς να γεμίση ὁ ἴδιος τὸ ὄργανον (τὸ
 πισόλαι) ὑπὸ πολλῷ κόνιν, καὶ μολυβδίνῳ

Fisica popoli.

Ε

σφαί-

σφαίρας. πρὸ τῆ ὅμως νὰ δώσεν τὴν ἀδειαν εἰς ἐκεῖνον τῆ νὰ προβάλῃ τὰς ἐν αὐτῇ σφαίρας (νὰ ἀδειάσῃ τὸ πρισόλι) ἐπαύων, κάμνεν ὀπίθου τῆς ἑξαπέζης των ἀκόμη εὐφώρως μωρίας. εἰς τὸ μέσον τῆς τοιῶτων χειρονομιῶν ἢ χημάτων εὐγάζουσιν ἀεπαιδῆτως, ἄπο τὸ ὄργανον τὸν λεπτόν σωλιῶα, ὅμῃ μὲ τὰ ἐν αὐτῇ, δηλαδή τὴν κόνιν, τὰς σφαίρας, κτ. εἶτα τὸ δίδου εἰς εἷα θεατῶν, καὶ τῇ προσάξεν νὰ τὸ ρίψῃ ἐπαύων ἄπο μίαν διωρισμένην ἄποψασιν. ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὸν κύριον σωλιῶα δὲν δέσκειται ἄλλο τι, ἢ κόνις, ὁ γόης δὲν βλάπτεται ἄπο ταύτῃ. Ὁ περίφημος Βαρῶνος Τρύνκιος ἐπαρόσαξε ποτὲ νὰ ρίψῃ μερικὰς πυροπλεβόλες σωλιῶας ἐπαύων. ὡς οἱ δὲ λοί τε ἔλαβον ἀφορμὴν ἐκ τῆς νὰ νομίζεν, ὅτι ἴξερε νὰ δεσμύῃ ἑαυτόν. ἀλλὰ προτίτερα εὐγάζε μουσικὰ ὅλα τὰ μαλύβδινα σφαιρίδια ἄπο τῆς σωλιῶας.

§. 19. Ἀφ' ἧ ἐγνωρίσαμεν, ὅτι τὸ ἐξορκίζειν, ἢ δεσμύειν ἀνήκει εἰς τὴν δεισιδαίμονα αἰσίαν, ἢ ἀναφέρωμεν ἀκόμη καὶ ἄλλῃ δεισιδαιμονίᾳ, ὅπως πολλὰ ὀπκρατεῖ ἀνάμεσα εἰς τὰς κοινὰς. εἶναι δὲ τὸ ἑξέξιμον, ἢ ἡ κίνησις τῆ κοσκίνης, καὶ τῆ κλειδίας, δι' ἧς θέλουσιν νὰ ἀνακαλύψω κρυμμένα πράγματα. ὁ δεισιδαίμων λαμβάνει κόσκινον, καὶ ψαλίδι, τὰ ὅποια καὶ τὰ δύο καὶ τὴν εὐήθη φαντασίαν τε πρέπει νὰ τὰ ἔλαβε τινὰς ἐκ κληρονομίας. αὐθὺν δέλη λοιπὸν νὰ εὐρη τὸν κλέπτην, βάνει τὰς δύο βραχίονας τῆ εὐτεταμύης (ὑπεργυμύης τελείως) κληρονομικῆ ψαλίδι εἰς τὸ πέρας τῆ κοσκίνης, καὶ νὰ τὸ σηκώσῃ μὲ αὐτὸ εἰς τὰ ἄνω. τότε δύο ἄνθρωποι βάνου τὸν μέσον των δάκτυλον καὶ ἄπο

τὰ δύο μέρη ὑποκάτω εἰς τὸν δακτύλιον τῆ ψα-
 λιδία. ὥστε μὲ τῆτεν τὸν ἔσπον τὸ κόσκινον
 κρέμαται ἀπὸ τὸν αἶρα, καὶ ἤδη ἀρχεται ὁ τε-
 χνίτης τῆς δεισιδαίμονός τε τέχνης, ὑποψιθυεί-
 ζων μερικὰς ἀσημαῖτες λέξεις. μεθ' ὃ ὀνομάζει
 τὰ ὀνόματα ἐκείνων, τὰς ὁποίας ὑποπτύονται
 ἢ τὴν κακίαν, ἢ κλοπῶντων. λοιπὸν εὐθύς,
 ὡς ὀνομάση τὸ ὄνομα τῆ κακοποιᾶ, ἢ κλέπτα,
 λέγαν καὶ τὴν δεισιδαίμονα δόξαντων, ὅτι τὸ
 κόσκινον περιτρέφεται ἐν τῷ ἅμα, καὶ μὲ τὴν
 στροφῆν τε δείχνει ἐκείνον. ἰδὲ αἰ τελεταὶ καὶ
 εὐθραῖαι, ὅ,περ ἀδρατηρῶν οἱ μαυροὶ, εἰς ταύτην
 τὴν ἀλογον μαυτείαν. τῆτο εἶναι τὸσον ἀνόητον,
 ὥστε μόνοι μας καταλαμβάνομεν, προσέχοντες ὀ-
 λίγον, τὴν ἀλογίαν αὐτῆ. διότι ὁ ἀφρων μάγος
 χρειάζεται νὰ κάμῃ μόνον τὴν μικροτάτην κί-
 νησιν μὲ τὸν δάκτυλον, καὶ τὸ κόσκινον περιτρέ-
 φεται εὐθύς. ἐκεῖνοι, ὅ,περ λέγαν, ὅτι τὸ κό-
 σκινον καὶ τὸ ψαλίδι, ὡς κληρονομικὰ ἔχον ἰ-
 διαιτέραν δυνάμιν τῆ νὰ εὐγάζον εἰς τὸ φανερῶν
 τὰ κρυμμένα, ὁμιλῶν ὡς ἐσθημῶσι τῆ λογικῆ,
 καὶ δεῦ ἰξόρουν οἱ ἴδιοι, τί λέγαν, κάμνοντες
 τὸ κόσκινον ἐστὶαν λογικῶν, καὶ ἀποδιδόντες εἰς
 αὐτὸ ἰδιότηας, ὅ,περ δεῦ λέγονται κατ' ἐδουὸς
 σώματος. μερικοὶ ἀναφέρουσι τὴν κίνησιν τοῦ
 κοσκίνου εἰς τὸν δάβαλον. ἀλλὰ καὶ τῆτο ἀδυνα-
 τεῖ. ὅποιος γνωρίζει τὰς νόμους τῆς κινήσεως,
 καταλαμβάνει εὐθύς, ὅτι ὁ δάβολος δεῦ συ-
 νεισφέρει παντάπασιν μῆτε εἰς τὴν περιστροφῆν
 τῆ κοσκίνου, μῆτε εἰς ἄλλω κάμμίαν μαγείαν.
 διότι μῆτε εἰς τὰ σώματα δυνάται νὰ ἐνεργῆ,
 μῆτε νὰ κοινωνῆ μὲ τὰς ἀνθρώπους. ἰξόρουν,
 ὅτι κάθε ἡρεμῶν σῶμα, δυνάμει τῆς ἀδραλείας
 τε, ἀναγκάτως ἡρεμεῖ τὸσον χρόνον, ἕως νὰ κί-

νηθῆ δὲ τῆς δυνάμεως ἄλλε σώματος. αὐτὸ λοιπὸν περιέλωμεν εἰς τὸν δάβρολον τὴν δυνάμιν τὴν κινεῖν τὸ κόσκινον, αὐτὸς ἔπρεπε νὰ μεταβάλλῃ τὰς κινητικὰς νόμους τῶν σωμάτων, τὸ ὁποῖον λέγεται μόνον καὶ μόνον περὶ τὸ παντοδυναμὸν Θεῷ. ἄλλοι φαντάζονται, ὅτι ὁ Θεὸς περιτρέφει τὸ κόσκινον τῆς παντοδυναμῆς αὐτῆ βελημίᾳ. ἀλλ' ἀτιμάζουσι μὲ ποικίλους σοχασμῶς τὸν Θεὸν αἰχρῶς. διότι τὸν κάμνον τρόπον τινα πλάσμα, καὶ τὰ ὁποῖα ἔχον τὴν δεσποτείαν εἰς μίση τῆς μαριίας των, καὶ μὲ αὐτὸ τῆτο ἀμαρτάνου φεικτότατα. δὲ ταύτῃ τὴν αἰτίαν ὁ Θεὸς ἐπρόσβαξεν ὅχι μόνον νὰ μὴ δεισκωνται μεταξὺ τῶν λαῶν τε δεισιδαίμονες, ἀλλὰ καὶ εἶπε ῥητῶς, ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι, ὅ,πτε κάμνον τοιαῦτα πράγματα, λογιζονται εἰς αὐτὸν βδέλυγμα. διότι εἰς τὸ ε. βιβλ. τῆς Μωσ. εἰ. 10. 12. λέγεται ῥητῶς „ μὴ μάθης ποιεῖν τὸ μίασμα τῶν λαῶν τῶν. μὴ ἐρεθίσῃς ἐν σοὶ μήτε μάγος, μήτε αἰρέτης ἡμερῶν, μήτε οἰωνοσκοπός, ἢ γόης, ἢ ἔξορκιστής, ἢ ποροφήτης, ἢ ἐξηγητὴς τεράτων, ἢ ἐρωτῶν τῆς νεκρῶν. ὁ γὰρ τῆτο ποιῶν βδέλυγμα ὅσιν τῶν κυρίων. ”

Τὴν κίνησιν τῆς κοσκίνου αὐτῆ τὴν ἐξηγήσωμεν καὶ τὸν ἐξῆς τρόπον. ἀφ' ἧς βασιάσωσιν οἱ δύο ἀνθρώποι χρόνον τινα τὸ κόσκινον μὲ τῆς δακτύλων των, ὅ,πτε ἐβάλλθησαν ὑπὸ τῆς δακτυλίας τῆς φαλιδίας, ἀρχίζουσι νὰ ζέμουν. δὲ τῆς ζέμης λαμβάνει τὸ κόσκινον, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν τσιαύτῃν θέσιν εἶναι πολλὰ κινητὸν, μικρὸν ὠθισμόν, ἢ πληγὴν, ὁ ὁποῖος, ὅσον μικρὸς καὶ ἀνεπαίδητος. καὶ αὐτὸ ἦναι, μὲ ὅλον τῆτο δυνάτα νὰ σηκώσῃ τὴν ἀντίστασιν, καὶ νὰ παράξῃ τὸ κόσκινον. ὅτι ὅμως ἡ κίνησις αὐτῆ γίνεται εἰς

τὸν αὐτὸν καιρὸν, ὅταν ὀνομάζεται τὸ ὄνομα τῆ προσώπου, καὶ τῆ ὁποῖα ἔχεν μεγαλωτάτῳ ὑποψίαν δεξιὰ τῷ κλοπῷ, τῆτο φροέρχεται ἀναμφιβόλως ἐντεῦθεν, ὅτι δηλαδὴ ὁ τεχνίτης ὡς τὰ πολλὰ τότε ὀνομάζει τὸ ὄνομα ἐκείνου, δεξιὰ τὸν ὁποῖον ὑποπτύεται, ὅτι ἔκαμε τὸ κακὸν ἔργον, ὅταν ἀρχίζεν ἤδη νὰ ἔεμην οἱ δάκτυλοι. αὐτὸ τῆτο τὸ μηχανήμα δεξιὰ ὑποβῆ καὶ τὸν σκοπόντα, ἢμπορεῖ εὐκόλα, μὲ μικρὸν καὶ ἀεπταίδητον ὠθισμόν καὶ πληγῷ μὲ τὸν δάκτυλον, νὰ σηκώσῃ τῷ ἡρεμίῳ τῆ ἀκολοκινήτου κοσκίνας.

Ἐκτὸς ταύτης τῆς μαγείας οἱ χωρικοὶ συνηθίζεν ἀκόμη καὶ μίαν ἄλλαν ἐπίσης ἄλογον, καὶ ἄθεον ἀήθειαν. δηλ. βάνην ἐν κληρονομικὸν κλειδίον εἰς τῷ ἀγίῳ Γραφίῳ, ἢ εἰς τὸν Ἀπίσολον, καὶ τὸ περιφέρεισι, δεξιὰ νὰ ἀνακαλύψεν μὲ τῆτο κεκρυμμένα πράγματα. ὁ μαγὸς βάνει τὸ κατωτάτω πέρασ τῆ κληρονομικῆ κλειδίε εἰς τῷ ἀγίῳ γραφίῳ, εἰς τῷ ἀσελίδα τῆς διαγγελικῆς ἰσορίας τῆ Ἰωάννου, τοικτοξόπως, ὡσεὶ ὁ δακτύλιος τῆ κλειδίε ἐξέχει ὑπὸ τῷ βίβλον. μετὰ τῆτο λαμβάνει ταυρίαν (δεσμὸν), ἢ ὁποῖα, καὶ τῷ φαντασίαντα, πρέπει νὰ ἦναι ὡσαύτως κληρονομική. μετὰ ταύτῳ δεσμεύει τῷ βίβλον, δεξιὰ νὰ μὴ πέσῃ ἔξω τὸ κλειδί. πῶρα βάνην δύο ἄνθρωποι, ὡς ἀνωτέρω, τὸν μέσον των δάκτυλον ὑπὸ τὸν δακτύλιον τῆ κλειδίε, δεξιὰ νὰ κρέμηται ἔπως ἢ βίβλος ὑπὸ τὸν αἶρα· καὶ τότε ὁμιλεῖ ὁ τεχνίτης μερικὰς λέξεις ἀνοήτως, καὶ ἀσημάντως, ὀνομάζων τὰ ὀνόματα δεφύρων. ὅταν ὀνομάζεται ὁ ἀθῶος, λέγουν, ὅτι τὸ κλειδί μένει ἀκίνητον. ὅταν δὲ ὁ ὑπόψυμος, ὅτι περιγράφεται μὲ με-

γαλωπαίῳ βίῳ. ὁ δεισιδαίμων διΐχυρίζεται, ὅτι μὲ τῷτο δέρισκει βεβαιότερον τὸν κλέπτῳ· διότι ὁ λόγος τῷ Θεῷ δὲν ψεύδεται.

Ω! πῶς βεβηλώνεται ἀθέως ἡ ἀγία γραφή, τῷτο τὸ θεῖον βιβλίον, μὲ τῷ γελοιῳδῇ δεισιδαιμονίᾳ! ἐγὼ ἐκπλήττομαι ἄρα τῷ μεγάλῳ κατάχρησιν, ὅ,πῃ γίνεται μὲ τῷτο, τῷ λόγῳ τῷ Θεῷ καὶ ἀληθεύει μὲν, ὅτι ὁ λόγος τῷ Θεῷ δὲν ψεύδεται εἰς τίποτε. ἀλλὰ ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἐδίδαξεν εἰς τῷτο καμμία τέχνῳ, δι' ἧς ἀνακαλύπτονται τὰ κεκρυμμένα, ἀλλὰ μᾶς ἐκοινολόγησεν εἰς αὐτῷ ἀληθείας ἀναγκαίας εἰς τὸ νὰ τὰς ἰξόρωμεν, καὶ νὰ τὰς πισύωμεν ἄρα τῷ μακαριότητά μας. εἰς ποῖον μέρος αὐτῆς μᾶς ἔδωκε μόνον καὶ τὸ μικρότατον φαινόμενον τῆς ὑποθέσεως, ὅτι ἄρα τῷ λόγῳ του ἠμπορῶμεν νὰ ἀνιχνύσωμεν κλοπὰς, καὶ ἄλλα κρυμμένα πράγματα; ὁ ἴδιος μάλιστα ἄμαρτύρεται, ὅτι βδελύττεται ὅλας τὰς δεισιδαίμονας. πόσον φρικτὴ εἶναι λοιπὸν ἡ ἁμαρτία, ὅταν ὁ δεισιδαίμων καταχρᾶται ἄρα τέτοια πράγματα τὸν λόγον τοῦ Θεῷ ἐναντίον τῷ σκοπῷ αὐτῷ τῷ Θεῷ; ἡ ἐρόνηα κοσμικῶν ὑποθέσεων ἀνήκει εἰς τὰς κειτὰς, ὅ,πῃ διωρίθησαν ἐπὶ τῷτο ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεόν. ὅθεν ἐκείνη ἡ δεισιδαιμονία εἶναι ἀτοπος μαρεία, καὶ μόλις ἀναρέσεως ἀξία. ἐκεῖνοι οἱ ἴδιοι λόγοι, ὅ,πῃ ἀνέφερον καὶ τῆς δεισιδαίμονος περφορὰς τῷ κοσκίνῳ, δυνάσται νὰ πληροφορήσων καθεύνα, ὅτι καὶ ἡ περφορὰ τῷ κλειδίῳ εἶναι ὡσαύτως ἀσεβῆς, ἀπατηλή, καὶ τὸν Θεόν ἀτιμάζουσα μαγεία, ἄρα τῷ ὁποῖαν κάθε νηνεχῆς δικαίως ἔπρεπε νὰ αἰχύνηται. ὅθεν ἀς μὴ γινώμεθα ποτὲ κοινωνοὶ τοιαύτης δεισιδαιμονίας. ἀς ἔχωμεν πληροφορίαν

ἑρεῖαν δὲ τὴν ματαίαν μωρίαν, καὶ λῆρον τῆς
 τοιαύτης μαντείας. ποῖος φρόνιμος πισδεῖ, ὅτε
 πληρονομικὰ πράγματα ἔχεν μυσικῶς διώαμιν
 ἀνακαλύψως τῆς κεκρυμμένων; τὸ κόσκινον μέ-
 ρει πάντοτε κόσκινον, ὡσαύτως καὶ ἡ ψαλὶς, καὶ
 ἡ κλεῖς, εἴτε ἀγοραδῶσιν, εἴτε κληρονομηθῶ-
 σι. λοιπὸν ἄς βδελυττώμεθα ταύτας τὰς δεισι-
 δαιμονίας. ἄς προσέχωμεν γὰρ μὴ μεταχειριζώ-
 μεθα παντελῶς τὰς τοιαύτας συνηθείας. ἄς
 φάγωμεν τὴν μωρίαν, ὅ,πε ἀτιμάζει τὸν Δη-
 μιουργὸν μας, καὶ δι' ἧς ἀμαρτάνομεν μάλιστα κα-
 τὰ τὸ ἀθῶν πλησίον μας. διέτι μὲ ἀυτῶν τῶν
 ἀπατηλῶν τέχνων συχνὰ ὁ ἀθῶτατος νομίζε-
 ται κλέπτης. οἱ κάλλιστοι φίλοι γίνονται θανά-
 σιμοὶ ἐχθροί. μῖσος, ὀργή, καὶ ἐπιθυμία ἐκδι-
 κύσεως γίνονται ὡς ἐπιβλαβεῖς καρποὶ ἀπὸ
 αὐτῶν, ἡ ὁποία συχνὰ ἀφαιρῆται πρὸς θνητὸς
 τόσον, ὡς ἐπιβάλλειν τὰς χεῖράς των εἰς τὸν
 ἀθῶν πλησίον, καὶ τὸν κακομεταχειρίζονται
 σκληρότατα. Διὰ γὰρ ἐντυπωθῆ ζωηρῶς εἰς τὰς
 καρδίας τῆς ἀγνοῶντων με ἢ συμβαλή με, ἄς
 δεηθῶ συμβεβηκὸς φεικτὸν, ὅ,πε συῶβη πρὸ
 πολλῶν ἐτῶν εἰς τὸ Χαμβεργον, ἀφορμῶν λα-
 βὸν ἐκ τῆς μαντείας.

Διήγησις.

Ἐν ἔτει 1777 ἐν μὲν Σιπτεμβεῖω ἐκλέφθησαν δύο
 ὀρολόγια, καὶ μετὰ ἄλλα πράγματα εἰς τὸ Χαμβεργον
 εἰς τὴν φάτνιν ἐνὸς ἀμαξῆ. οἱ δέλοι τῆς ὑπῆγοι εἰς μίαν
 γυναῖκα ἐπιβόητον δὲ τὴν μαντείας, καὶ τὴν ἠρώτησαν,
 αὐτὴ εἰδὼς τὰ τοῖς ἀνακαλύψῃ τὸν κλέπτην μὲ πᾶν τέχνῳ
 τῆς. ἡ γυνὴ δὲ ὤκνησε πολὺ καιρὸν, δὲ τὸς ὀλίγους ἐ-

βολῆς, ὅ,πῃ ἤλπιζε, νὰ μετέλθῃ τὴν ἀδελφὴν καὶ ἀπασι-
λῶν τέχνῳ τῆς· μετὰ τὴν τοῦ ὀξυφώνισου, ὅτι ἐκεῖνος, ὅ,πῃ
ἔλθῃ πρώτος τὴν ἀκόλουθον φωνήαν εἰς τὴν φάτιλιν, εἶναι
ὁ κλέπτης. κατὰ τύχην ἔρχεται εὔσας πτωχὸς ῥάπτης πα-
λαιῶν ὑποδημάτων, κατοικῶν εἰς τὸ ἀπώτατον μέρος τῆς πό-
λεως, φέρων, ὅσα παλαιὰ ἔρραψε, τὴν ἄλλην ἡμέραν
πολλὰ φρεῖ εἰς τὴν φάτιλιν. οἱ δὲλοι ἄπο τὴν μαντίσ-
σαν ὑπατημένοι, τὸν νομίζουσι ὡς τὸν κλέπτην. ὅθεν ὀρ-
μῶσιν ἐπαύω εἰς τὴν τὸν ἀδελφόν, καὶ τὸν μασιγῶνσι μὲ
ἀπαύδρωτον καὶ σκληρὸν ζόπον, ἀφησαντὲς τὸν ἡμιδαπὴν.
Ἰσχυρὸν ἔτις ἐλευθῶς ἔχοντα τὸν ῥίπτειν ἔξω καταματωμέ-
νοι, ἐλπίζοντες, ὅτι ἐμελλε νὰ ἀποδαῖν δίδυς, καὶ ὅτι
ἔτις αὐτοὶ δεῦ ἑαυροδίδυτο. ἀλλ' ὁ δυστυχὴς ἔρχεται εἰς
ἑαυτὸν, ἔρπων πειπατεῖ μεικῆς πλατῆας, καὶ κρύπτεται
εἰς εὐ ταμιῆεν (κελλάει), ἔως ἔ τὸν εὐρον μεικοὶ στρα-
τιῶται, καὶ ἐλείψαντες τὸν ἔφερον εἰς τὴν κατοικίαν τῆς, καὶ
ἐφανέρωσαν εἰς τῆς κειτῆς τὸ ἀδελφὸν ἐκεῖνο ἔργον. ὁ ἀδελφὸς
ὄξετάζεται ἄπο τῆς κειτῆς, ἔχων ἀκόμη τῆσας δυνάμεις,
ὡσε νὰ φανέρωσῃ ἐκεῖνος, ὅ,πῃ τὸν κατεμασίγωσαν ἔτις
ὡμῶς· μετ' ὀλίγον ὅμως ἀπέθανεν. οἱ κακῆργοι ἔφυγον,
καὶ δεῦ ἰξόρω, αὐ σινελήφθησαν. ἀλλ' ἡ νομιζομένη μαν-
τιοσα, ὅ,πῃ ἔδωκεν ἀφορμὴν τῆς φόνου, ἐφυλακώθη, διὰ τὰ
λάβη τὰ ἑπίχειρα τῆς κακίας τῆς. Ἰδὲ, πόσον φεικτὰ εἶναι
συχνὰ τὰ ἐπόμῳα τὰ ἐκ τῆς δεισιδαίμονος μαντείας! διὰ
τὴν τοῦ μάλλον φρέπει νὰ βδελυττώμεθα τὴν τέχνῳ τὴν τό-
σον ἀδελφὸν καὶ πλαῖον, καὶ νὰ μὴ γινώμεθα ποτὲ συμμετοχῆς
ἐκεῖνων, ὅ,πῃ κάμινεν παρόμοικα πράγματα.

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν συνέβη εἰς εὐ πολίχτιον τῆς Σαξω-
νίας συμβεβηκὸς πολλὰ λυπηρὸν, τὸ ὁποῖον δεῦ θέλω νὰ
τὸ παραξέξω, ὡς παράδειγμα ἀποξέπτικόν πάσης γου-
τῆας. ἄπο τὸν ἐκεῖ πολίτην Στ. ἔκλεψαν μει-
κὰ σμικρὰ μελισσῶν. αὐτὸς ὢν πολλὰ δεισιδαίμων, ἐφαιτά-
ζετο ἀμεταδέπως, ὅτι ἔαρεπε νὰ εὕρῃ τὸν κλέπτην διὰ
γοητεύματων, ὁποῖα ἐνόμιζε τὴν κίνησιν τῆς κοσκίνης, καὶ
τῆς κλειδῆς. ὅθεν χρεῖς ἀναβολῆς θέλει νὰ λάβῃ ἀπό-
πειραν τῆς τῆς φαρμάκου, καὶ ἐπειδὴ ὑπωπτεύετο ἤδη εὔσα,
ἔν ὃ ἐβασάζετο τὸ κόσκινον, συνέβησαν τὰ αὐτὰ, ὅ,πῃ
ἀνωτέρω ἔδειξα. Τὸ κόσκινον πεισρέφεται εἰς τὴν σιγμῆν,
καθ' ἣν αὐτὸς ὀνομάζει τὸ ὄνομα τῆς ὑπόπτῃς. ἄπο τούτου

τὴν

τινὸν μωρίαν περιώνεται ἀκόμη πεισιώτερον ἢ ὑποψία τοῦ Στ.· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ποσῶ, μεταχειρίζομενος τὸ πῶς ὡς ἔλεγχον καὶ δῆξιν, δεῦν ἐδιώατο γὰρ ἐγκαλίση ἐπὶ κειπέις τὸν ὑποπτον, ἠθέλησεν ἤδη γὰρ τὸν μαγδύση, καὶ γὰρ τῆ βασανίση τὸ σῶμα, ὡσεὶ γὰρ παρέλθῃ ὡς μίξ ἡμέρα, καὶ γὰρ γινώσῃ καθεὶς, ὅτι ἐκείνους ἦτον ὁ κλέπτης· ἀλλὰ φοβὸν τῆς ὁ Στ.· ἦλθεν εἰς ἐμὴν, καὶ μὲ ἤρώπησεν, ἀν' ἐτόλμα γὰρ κάμη τοιούτωντι. ἐγὼ ἐμεταχειρίδην διαχειρήματα ἰχυρότατα, ἱκανὰ εἰς τὸ γὰρ τὸν κινήσεν, ἀν' δεῦν ἠθέλει γὰρ ἀπαρηθῆ παντελῶς τὸ λογικόν τε, γὰρ ἀποσῆ ἀπὸ τίνων ποιούτιν ἀνοίαν. ἀλλ' ὠμίλησα εἰς ὧτα μὴ ἀκύνους, καὶ ἐφάνη ὅτι ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἐμὴν δυσφερῶν.

Μετὰ παρέλθῃσι μεικῶν μινῶν, δεῦν ἦκουσα τίποτε περὶ αὐτῶν. τελευτάων μοι εἶπεν, ὅτι ὁ Στ.· ἐνόμιζεν ἑαυτὸν μαγδύμενον, καὶ ὠμίλει ὡς ἀόητος, καὶ ἔξω φρεῶν ἀνδρωπος. ἐβλήσας ἔν ἀκείβῳς τὰς αἰτίας, διὰ τὰς ὁποίας ἐπίσεν εἰς τοιούτους παράφρονας λογισμὸς, ἔμαθον τὰ ἐξῆς. ὅτι ὁ Στ.· ὑπῆλθεν εἰς εὐ ἀνδρωπάειον εἰς Μ. ὁ ὁποῖος ἐνομίζετο ὅτι εἶχε τίνων τέχνῃν τοῦ μαγδύειν, καὶ τὸν ἐπαρκαλίσει γὰρ τιμωρήσῃ τὸν κλέπτῃν τῆς μελιούτων, διὰ τῆς τέχνης τε, μὲ χαλεπὴν νέσον, ἀπὸ τίνων ὁποῖαν ἐσχεπε γὰρ ἀποδαῆ. ὅτι ὁ γόνος τῆς σινεβύλλουσεν ὑσέρων γὰρ φρονίση εὐ ἀ κόρακα, γὰρ πείρη τὸ σῶμα τε μὲ πολλὰς βελόντας, ἐκφωτῶν μεικὰς ἐπώδους, καὶ τῆ γὰρ ρίψῃ τὸν κόρακα εἰς τὸν τάφον, ὅταν θάππηται κανένας. Τῆτο ἐμελλε γὰρ ἀροζενήσῃ τὰ ἐξῆς. ὁ κλέπτης ἐσχεπε γὰρ αἰδαῆται εἰς τὸ σῶμα τε ὀδυῶας χαλεπωπάτας, καὶ γὰρ νομίζῃ, ὅτι ἐκείνῳ νύκτα καὶ ἡμέρας μὲ βελόντας. αὐτῆ ἢ ὀδυηρὰ νόσος ἐσχεπε γὰρ αὐξάνῃ ὀσημέραι, καὶ τελευτάων γὰρ παύση εἰς θάλατον, ὅταν ὁ κόραξ σαπῆ εἰς τὸν τάφον. ἐπειδὴ ὁ Στ.· εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἦτον καὶ νεκροθάπτης, ἐδιώατο δὺκολα γὰρ θάψῃ καὶ τὸν κόρακα εἰς τὸν τάφον, ὅ,περ ἐσχεπε γὰρ κάμη ὁ ἴδιος. ἀφ' ἧ ὄξετέλεισε τῆτο, ἐνόμιζε τῶρα βέβαια, ὅτι ὁ ὑποπτος, διὰ τίνων κλοπῆν, ἐσχεπε γὰρ λάβῃ τίνων ὀδυηροτάτιν νέσον. ἀλλ' ὁ ὑποπτος ἐμαπε παρὰ πᾶσαν ἀρεσδοκίαν τοῦ Στ.· ὑγῆς. ἐκ τῆ ἐναντίας ἤρξατο ἔπος γὰρ αἰτιᾶται ὀδυῶας εἰς ὅλον τὸ σῶμα τε. καὶ εἶχε μὴ ἢ νόσος τε τὰς φυσικὰς αἰτίας. διότι τὸ καλεκαῖει συνίβησαν μεικὰ

πολ-

πολλὰ καυσώδεις ἡμέραι, ὥστε πολλοὶ ἐκυριόθησαν ὑπὸ εἶδος
 ἔξανθήματος τιος, ὅ, πρ ἐπορξενή εἰς αὐτὰς, κτισμὸν καίον-
 τε. ἀλλ' ἀντὶ τὰ ἀναφέρῃ ὁ Στ. τὴν αἰτίαν τῆ
 κακῆ τε εἰς τὸν μέγαν καύσωνα, καὶ εἰς τὴν ἀτακτοῦ ζώου
 τη, ἔπεισε μᾶλλον εἰς λογισμὸς πλατωμήνης, ὅτι ἤλθε
 ἐπαύωτε ὁ παύωτος τῆς γούτης, καὶ ὅτι ἔλα σὺ γούτης τε
 ἔφερετε ἴσως αὐτὸς τὰ πάχη ἐκείνο, ὅ, πρ διωείδη ἔλα τὸν
 κλέπτω. ἢ αἰόητος αὐτὸ φρασσία τε πύξισεν εἰς εὐλίγον
 καιρὸν τὸσον πελλὰ, ὥστε καίμια πειθῶ δὲ τὸν ἔφερον εἰς
 ἄλλες σοχασμὸς. ὑπὸ τὴν ὄραν ἐκείνου τὸ βλέμμα τε,
 ἠγειώθη, περιφρόνει, ὠμίλει μόνος τε, καὶ ὑβείζει ἀκά-
 τὰ παύσα τῆς γούτης. ὅταν συνκλιώτα καίονα, δὲ ὠμί-
 λει ἔλα τίποτε ἄλλο, παρὰ ἔλα ματιόσας, ὑπὸ τῆς ε-
 ποίας ἐβασανίζετο, καὶ ἐκπατο με βελόνας. καὶ ὅχι μόν-
 τον τῆτο, ἀλλ' ἢ δὴ δειά τε ἀνέχρησε τὸσον, ὥστε ἐπί-
 σθεν, ὅτι ὁ ἦός τε, ἢ γυνή τε, καὶ ἄλλοι μείκοι ἀνδρω-
 ποι τε, τὸ πρ ἐκείνι τὸν ἐμάγδωσαν. ἐγὼ, ἀφ' ἔ τῆ σιω-
 βήδωσα, καὶ τῆ παρέσησα ὅλα, καὶ δὲ κατῶρδωσα τίπε-
 τε, ἔφερετε τὰ τὸν ἐγκαταλείψω. ὡς τὸσον ἀκόμη δὲ εἰ-
 βλαπτε καίονα. μᾶλλον δὲ εἶπε πολλάκις, ὅτι καίονας
 δὲ ἔφερετε τὰ φοβῆται. διότι αὐτὸς εἶχε ἀρκετὴν δυσυ-
 χίαν, καὶ δὲ ἠθέλε τὰ ἀπορξενή καίμια ἐνόχλησιν
 μήτε εἰς τὰ μικρὰ παιδία. ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν σοσοδικίαν
 μιᾶ τῆς ἡμερῶν ζέχει ὑπὸ τὸν εἶκόν τε, φέρων μάχαιραν
 εἰς τὴν χεῖρα. κατὰ τύχην τῆ σιωπαντῶ μίᾳ ζεῖα,
 τὴν ὅποιαν αὐτὸς ἐνόμισεν ὡς μάγισαν. δίδυς ὡς τὴν
 εἶδεν, ὀρμᾶ ματικῶς κατ' αὐτῆς, τὴν ρίπτει εἰς τὴν γλῶ,
 καὶ ἀγωνίζεται τὰ διελᾶση εἰς τὸ σῶμά τῆς τὴν μάχαιραν
 ὅθεν τὴν ἐθαυμάτισε πελλαχῆ. ἀλλὰ καλῆ τύχῃ ἢ ζεῖα
 δὲ ἔλαβε καίονα καίονον ζαῦμα ὅτι ἢ ἀκωκὴ τῆς μα-
 χείρας δὲ ἦτον ὄξια. ἔλα τὴν κραυγὴν τῆς ζεῖας, ἤλ-
 θον μείκοι με σπυδλῶ εἰς βοήθειάν τῆς. ὁ Στ. . . . φέγει
 δρομαίως, καὶ φωνήσας μεγαλοφάνως, ὅτι θέλει τὰ κόψη
 τὸν λαμόν τε, ἐνεχάρξει τῆ ἀληθείᾳ μείκας βαθείας
 πομάς εἰς αὐτόν. ὡς τὸσον ἐμπεδίδη ὑπὸ ἄλλας, ἔλα τὰ
 μὴ γλῆ αὐτόχειρ, καὶ ἐφέρθη εἰς φυλακίῶ. ἐν ζαῦμα εἰ-
 φαίνετο πολλὰ κινδιωῶδες, καὶ οἱ χειρῶργοι ἀμφίβαλλον, ἀν
 εδιδῶατο τὰ ζήση. ἐπειδὴ ἐφοβῆτο, μήπως ἔλαρρηξῆ καὶ
 ὑπορρίψῃ τὰ πειλάμματα (τῆς δισμὸς), ἀγοσηρμόδωσαν

εἰς

εἰς τὰς δακτύλους τε κοχλίας, καὶ τὸν ἐφύλαττον. τὴν μὰ-
 χαιραν, ὅ,περ δὲ τὴν εὐρον ἐπαύωτε, τὴν ἔκρυψεν ἐπι-
 μιλῶς εἰς τὰ ἴσω τῆ ἱματίων τε. ἐν ᾧ τὰ ψαύματα χει-
 ρὸν ἰαζοῦσθαι, αὐτὸς κρυφᾶ ὑπὸ τῆς φύλακας, διγάζει
 τὴν μάχαιράν τε, καὶ κόπτει ἐκ νείων τὸν λαμόν τε ἕως,
 ὥστε τὸ ψαῦμα ἔγρη κινδυνώδεστερον ὑπὸ τὸ ἀ. μ' ὅλον τῆ-
 το ἰαζοῦσθαι παρτελῶς εἰς ζεῖς μιλῶας, καὶ εἶπε τὸν ἔφερον
 εἰς τὴν φυλακὴν τῆς Βρυτοσίγας, ὅ,περ ἀπέθανε πρὸ δύω
 εἰρη.

Τίς ἦτον λειπὸν ἢ αἰτία τῆς παρφορευῆς τέτυ; βέ-
 βαια ἢ ἀσθησία τε, καὶ ἢ δεισιδαιμονία τε. καὶ τοῖς δεισι-
 δαίμοσιν, ὅ,περ ὑπολύτως δὲν θέλει γὰ ὑπακύνει εἰς τὰς
 καλὰς διδασκαλίας, ἀλλὰ προκείνοσι τὰ δυσυχουῶ, πα-
 ρὰ τὰ ὑπορρίψου χάειν τῆς ἀληθείας τῆς ἐπιβλαβεῖς των
 ἀπολήψεις.

Τ Μ Η Μ Α Ε΄.

Περὶ τῆς βαρύτητος τῆς σωμάτων.

§. 20. Πολλὰ πράγματα ὑπάρχειν εἰς τὴν
 φύσιν ἀκατάληπτα εἰς τὸν νῦν μας, ὅμως ἀρέ-
 πει γὰ πισδῶμεν εἰς τὴν ὑπαρξίν των. διό-
 τι ἢ ἀνατίρητος πείρα μᾶς πληροφορεῖ πε-
 ρὶ τῆς. τέτοια πράγματα ὀνομάζονται μυσή-
 ρια τῆς φύσεως. μεταξὺ τῆς ἄλλων ἀνή-
 κει ἐνταῦθα, καὶ ἢ βαρύτης, ὅ,που ἀδρατη-
 ρῶμεν εἰς ὅλα τὰ ἐν τῇ γῆ σώματα. ἔσι
 δὲ ἢ κλίσις, ἢ σπεδὴ τῶν σωμάτων
 τῆ γὰ κινῶνται περὶ τὸ κέντρον τῆς
 γῆς. Ἰξοῦμεν, ὅτι κάθε σῶμα κινέμενον
 φυλάττει μίαν γραμμὴν διδιδυῖσεως. ὅταν ἀ-
 φίτω εἷνα λίθον γὰ πέση ὑπὸ τὴν χεῖρά μας,
 πίπτει ποικιλοῦτως ἐπαύω εἰς τὴν γῆν, ὥστε
 ἢ γραμμὴ τῆς διδιδυῖσεως τε ἴσεται καὶ κάθε-
 των

των